ÁRA 40 LEJ
Kolozsvár,
1945 szeptember 7
Péntek

A Világosság papirellátása csak pillanatnyilag oldódott meg. Kérjük panaszaink gyökeres orvoslását. Kérjük a kormányszervek által megállapitott minimális papirmennyiség biztositását

VILÁGOSSÁG

II. EVFOLYAM | Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGÁR | 196 SZAM

Ma, csütörtökön este számol be Kurkó Gyárfás a bukaresti tárgyalások eredményeiről

Hat órára a Szinkörben s a Szinkör előtt gyülekezik Kolozsvár öntudatos magyar lakossága

KOLOZSVÁR, szeptember 5. Két hétig tartó tárgyalás után a Magyar Népi Szövetség harminctagu küldöttsége hazatért Bukarestből. Románia magyarsága a reakció oldaláról rázuditott ujabb s ujabb megpróbáltatások közepette szivdobogva várta a román—magyar belpolitikai tárgyalások eredményét s ez a feszültség csak fokról-fokra engedett, amint részben a bukaresti rádió magyar adásai, részben a magyar sajtó hiradásai nyomán kitudódtak a tárgyalások egyes részletei. A kormány, mint ismeretes, Groza Péter elnökletével kétizben is közös tanácskozáson fogadta a magyar kiküldötteket, akik Kurkó Gyárfás vezetésével rendre előadták a romániai magyarság panaszait. E közös értekezleteken kivül az egyes minisztériumokban folytatott szakmai megbeszélések egész sora foglalkozott a jogos magyar panaszok orvoslásával.

Ma, csütörtökön este 6 órakor Kurkó Gyárfás, a Magyar Népi Szövetség országos elnöke a kolozsvári Szinkörben politikai beszámolót tart a bukaresti tárgyalások eredményeiről. A nagyjelentőségü beszámoló nyilvános nagygyülés keretében történik, s ezen előadásokkal szerepel Csögör Lajos dr. alispán és Demeter János dr. alpolgármester is. Mindketten részt vettek a bukaresti tanácskozásokon. Az iskolaügyekről Balogh Edgár országos alelnök számol be. A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete már szerdán este plakátokon szólitotta fel Kolozsvár magyrságát a nagygyülésen való részvételre.

A bukaresti eredmények nem egy fájó sebét gyógyitják be a romániai magyarságnak s igy a ma esti nagygyülést, melyre minden magyar embert meghivnak, érthető közérdeklődés előzi meg.

Románia időszerü kérdéseiről tárgyal Moszkvában Groza miniszterelnök

A munkásság áttörhetetlen falat alkot a demokratikus kormány körül

MOSZKVA, szeptember 5. (Rador) *Groza* Péter miniszterelnök, *Tatarescu* helyettes miniszterelnök és külügyminiszter, Gh. *Gheorghiu-Dej* közlekedésügyi miniszter, Stefan *Voitec* nemzetnevelési miniszter, M. *Ghelmegeanu,* a fegyverszüneti feltételek végrehajtására alakult bizottság elnöke, Bucur *Schiopu* árkormánybiztos és Mircea *Solacolu* repülőgépen Moszkvába utaztak, hogy érintkezésbe lépjenek a Szovjetunió kormányával és megtárgyalják a két országot érintő összes függő kérdéseket. Velük együtt utaztak *Kavtaradze,* a Szovjetunió bukaresti nagykövete és *Szuszajkov* vezérezredes, a szövetséges ellenőrző bizottság elnökének állandó helyettese.

A moszkvai központi repülőtéren *Molotov* külügyi népbiztos, *Dekanozov* és *Visinszki* helyettes külügyi népbiztosok, *Lavrisev,* a külügyi népbiztosság Balkán-osztályának főnöke, Iorgu *Iordan* román nagykövet fogadta a román küldöttséget.

Groza miniszterelnök a repülőtéren felszerelt mikrofon előtt beszédet mondott, hangoztatva, hogy reméli, moszkvai tárgyalásai örvendetes eredménnyel zárulnak mindkét ország számára és kellemes emlékekkel térhet majd haza.

Röviddel Moszkvába érkezése után *Sztalin* generalisszimusz, a népbiztosok tanácsának elnöke *kihallgatáson fogadta Groza miniszterelnököt* és a román küldöttség több tagját. A tanácskozáson szovjet részről Molotov külügyi népbiztos, Dekanozov külügyi népbiztoshelyettes, Kavtaradze bukaresti szovjet nagykövet és Szuszajkov vezérezredes vettek részt.

BUKAREST, szeptember 5. (Rador) Miután a kormánynak a helyzetről kiadott közleménye ismeretessé vált, a főváros nagyobb üzemeiben, gyáraiban a munkások és tisztviselők rögtönzött gyüléseket tartottak s egyhanguan kinyilvánitották azt az elhatározásukat, hogy szilárd falat alkotva tömörülnek a Groza-kormány körül és elutasitják a reakció minden kisérletét.

Vidéken is mindenütt gyüléseket tartottak a munkások és kötelezték magukat a kormány épitő munkájának támogatására. Az ODA központi tanácsa teljes ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy kiáltványt bocsájt ki a kormány feltételnélküli támogatása érdekében.

MOSZKVA, szeptember 5. (Rador) A román kormány Moszkvában tartózkodó tagjai szerdán délelőtt értekezletet tartottak. Valószinü, hogy a tárgyalások eredményéről még a mai nap folyamán közleményt adnak ki.

Kiknek kell szeptember 15-ig elhagyniok az ország területét?

KOLOZSVÁR, szeptember 5. A csendőrfőfelügyelőség, valamint a közrendészeti és állambiztonsági vezérfelügyelőség az idegen állampolgárok kiutasitásával kapcsolatban augusztus 27-én rendeletet adott ki, mely szerint mindazok az idegen állampolgárok, akik a vörös és román hadseregen részéről történt felszabaditás után érvényes utazási igazolvány nélkül jöttek Északerdélybe, továbbá azok is, akik 1940 augusztus 30-a után jöttek e területre, de innen a magyar és német csapatokkal együtt eltávoztak, majd később ide ujra visszajöttek, szeptember 15-ig el kell hagyják az ország területét.

Kivételt képeznek a kiutasitás alól az egyetemi és középiskolai tanárok, a tanitók és a szakmunkások.

Azok, akik az 1945 augusztus 13-án megjelent állampolgársági törvényrendelet végrehajtási utasitása értelmében nem nyerik vissza állampolgárságukat, ujabb rendelkezésig Románia területén maradhatnak, de számolniok kell a közeli kiutasitásukkal.

A Magyar Népi Szövetség országos központja a kiutasitási rendelkezésekkel kapcsolatban közli, hogy a kormánnyal folytatott tárgyalások eredményeként legközelebb uj állampolgársági törvény jelenik meg, amely ujabb könnyitéseket tartalmaz az állampolgárság megszerzésére.

Sztalin, Truman és Attlee beszédet tartott a japán bekódolás aláirása alkalmából

A londoni értekezleten az öt nagyhatalom külügyminiszterei véglegesen megszövegezik a délkeleteurópai államokkal kötendő békeszerződéseket

Vasárnap délelőtt a Missouri amerikai csatahajó fedélzetén aláirták Japán feltételnélküli fegyverletételét. *MacArthur* tábornok szövetséges főparancsnoki minőségben beszédet tartott:

A Missouri fedélzetén lefolyt történelmi jelenet után *Truman* elnök dolgozószobájából *rádióbeszédet intézett Amerika népéhez,* hangoztatva, hogy ez a nap az *igazság diadalát jelenti. Sztalin* generalisszimusz rádióbeszédében közölte, hogy a Vörös Hadsereg visszahódította a japán rablóktól Szachalin déli részét és a Kurili szigeteket. Ugyanakkor napiparancsot intézett a Vörös Hadsereghez. Attlee angol miniszterelnök is rádióbeszédet intézett a brit birodalom népeihez.

Hirohito Japán császár kiáltványt intézett népéhez, közölve, hogy elfogadta a feltételnélküli fegyverletételt *és utasította csapatait az ellenségeskedés beszüntetésére.* Ezt követően a császár a hagyományoknak megfelelően, ünnepélyes szertartások közepette jelentést tett őseinek Japán vereségéről.

A fegyverszünet aláirását követő napon MacArtur tábornok bevonult Tokióba, melyet 35.000 fényi amerikai katona szállt meg.

Igen nagyjelentőségü politikai esemény a *kinai nemzeti egység létrejötte. Csang-Kaj-Sek* és *Mao-Tze-Tung* a kinai kommunisták vezére *megegyezésre jutottak* s ennek értelmében pártközi kormányt alakitanak.

Igen figyelemreméltó a szovjet kormány hivatalosának, az Izvesztijának cikke, melyben *Bevin* angol külügyminiszternek a *délkeleteurópai államok* kormányaival szemben elfoglalt ellenséges magatartásával foglalkozik. Az Izvesztija diplomáciai szerkesztője számos vezető angol és amerikai lap idéz, amelyek élesen birálják a brit külügyminiszter megállapitásait a délkeleteurópai helyzetről. A „Manchester Guardian" azt irja, hogy a magyar kormányban például *valamennyi demokratikus párt képviselői részt vesznek* és a magyar demokrácia a nép érdekeinek megfelelő munkát végez. Az amerikai „Pall Mall" cikkirója megállapitja, hogy Anglia jóindulatot tanusit a délkeleteurópai államok jobboldali körei iránt. Leszegezi, hogy Magyarország, Bulgária és Románia kormányainak életképességét nemcsak az bizonyitja, hogy valamennyi antifasiszta pártot egyesitenek magukba, hanem az is, hogy jelenlegi igen nehéz helyzetükben nagy fontosságu reformokat tudtak végrehajtani.

Londoni sajtójelentések szerint az öt nagyhatalom külügyminiszterei az értekezletén véglegesen megszövegezik az Olaszországgal, Bulgáriával, Romániával és Magyarországgal kötendő békeszerződéseket.

Veress Pál a dolgozók egységéről és harcáról

A szakszervezeti egység megteremtésének évfordulóján rendezett kolozsvári nagygyülésen Veress Pál az Országos Szakszervezeti Tanács nevében nagyjelentőségü beszédet mondott, amelynek fontosabb szakaszait az alábbiakban közöljük:

Az egész világ munkásságának és haladó szellemü polgárságának tapasztalnia kellett, mit jelent, ha a dolgozóknak nincs meg a harcos egysége, az az egység, amelynek elsősorban a szakszervezeti mozgalomban kell megnyilvánulnia.

Olaszországban és Németországban soha nem kaphatott volna lábra a fasizmus, soha nem következik be Antonescu véres diktatúrája és Magyarországon a Szálasi-hordák nem gázolhattak volna munkásvérbe, ha a dolgozók harcos egysége megteremtődött volna. A munkásság nem elégedhetik meg azzal, hogy saját országában az egységet megteremti, hanem a határokon tul élő népekkel hatalmas, nagy munkásegységbe kell tömörülnie.

Vannak még egyesek, az egyetemes munkásérdekek ellen dolgozó elemek, sőt munkásvezérek is, akik azt mondják, a munkásság egységét ugy gondolják el, hogy abból a Szovjetunió harmincmilliót számláló munkásszakszervezetei kimaradjanak.

A világ munkásságának párisi konferenciáján a románia dolgozók képviselői erélyesen állástfoglalnak majd azok ellen, akik a munkásegységet az emberiség szabadságáért annyi áldozatot hozott és vért hullatott szovjet nép legjobbjai nélkül vélik megoldani.

Hogy soha többé ne indulhasson háboru a dolgozók ellen, hogy soha többé ártatlan gyermekeket és anyákat le ne gyilkolhassanak, hogy soha többé a munkáskéztől épitett városokat és gyárakat le ne rombolhassák, egyesitenünk kell a világnak minden szervezett dolgozóját a most megalakuló munkás internacionálában!

Az egység minden munkásra kötelezettséget hárit. Nézzük meg, melyek ezek a kötelességek?

Beszéljünk városainkról és beszéljünk Romániáról. Pár nappal ezelőtt utaztam végig a Marosvölgyében. Szavakkal el nem mondható szörnyü kép tárult a szemem elé. Leégett gyárak, ahol üszök és hamu között szétzuzott gépalkatrészek hevernek, többszáz lóerős motormaradványok, lábvastagságu hajtórudak, üszkös munkatermek, amelyekben valamikor gáterek zugtak, és cirkulák sivitottak. Romokban áll a Marosvölgye.

Parajd vidékén négyezer vagon só van kibányászva, de Dicsőszentmártonban áll a szódagyár, mert nincs só. Parajdról Dicsőszentmártonba nem lehet szállitani, mert nincs vasutvonal. Szabotálókkal kerültünk szembe, az ország gazdasági ujjáépitése ellen szövetkezett elemekkel, akik szavakban demokratáknak mondják magukat, de közben állandóan gáncsot vetnek, akadályozzák épitő munkánkat.

A kormány kezdeményezései semmivé válnak akkor, ha az alsó szerveknél nem végeznek megfelelő tisztogatást és olyanok maradnak az élen mindenütt, akik nem érzik át az ország, a dolgozók érdekeit.

Marosvásárhely közellátási szervének a vezetője egyetlen egy családnak Maroshévizen több gabonát utaltatott ki, mint az 50.000 lakosu Marosvásárhely munkásságának. Vannak még sokan másutt is ilyen személyek, akik élvezik a felsőbb szervek bizalmát, mert szavakban, jelentésekben szépen jelentkeznek, holott ők az okai annak, hogy a néptömegek ellátása nem kielégitő.

Kiméletnélkül kell harcolni a szabotálók és a spekulánsok ellen. Minden egyes szakmunkásnak kötelessége bekapcsolódni ebbe a harcba. Elég volt a vénasszonyos rotyogásból, a siránkozásból. Ha valamit látsz, valamit megtudsz, járj nyomára, jelentsd, szoritsd sarokba a nép ellenségét! Börtönbe azokkal, akik a dolgozók kiéhezteté sére törnek, akik az ország gazdasági ujjáépitését szabotálják!

A tömeg önmagában hatalmas erő ugyan, de helytelen irányban mozog, ha nem állnak az élen rátermett vezetők. Uj kádere-

ket kell nevelnünk, amelyek a spekulánsok és szabotálók elleni felderitő harcban is a legeredményesebben állják meg helyüket. Káderek nélkül mozgalmunk széthull.

Emlékezzünk vissza egy régebbi nagygyülésen mondott kijelentésünkre: „A szabadság itt van a kezünkben, de a szabadsággal tudnunk kell élni!" Máris vannak egyesek közöttünk, akik azt gondolják, hogy a szabadság szabadság marad akkor is, ha elernyednek, időnkint közömbösek maradnak. Az ilyeneket fel kell rázni, meg kell mondani nekik, hogy a hurok, amit sikerült erős kézzel letépni a nyakunkról, hamarosan visszakerülhet, ha nem verjük vissza kellő vasakarattal a reakció orvtámadásait s nem őrködünk éberen a dolgozók kivivott jogai felett.

Bukarest utcáin pár nappal ezelőtt zavartkeltő bandák megkisérelték tüntetni Groza Péter kormánya ellen. A munkásság azonban résen volt. Pillanatok alatt vasfallal vette körül a védelmi gárda és pozdorjává verte őket.

A napokban leleplezett „T" terrorista szervezet a munkás és demokrata vezetők százait akarta eltenni láb alól. A reakció nem a nyilt, férfias küzdelmet keresi. Nem riad vissza a legaljasabb büncselekményektől sem. Együttes harc kell, egyik oldalon a szabotálók, a spekulánsok, a nép nyuzóival szemben, a másik oldalon azokkal a banditákkal szemben, akik titokban gyilkosságokra szervezkednek a munkásság mozgalmának legjobbjai ellen.

Sokan azok közül, akiket felhivtunk, hogy vegyenek részt a szakszervezeti mozgalomban, azt irták belépési nyilatkozatukba, hogy belépnek, ha a szakszervezet nem politizál. Tény, hogy a szakszervezet nem üzhet pártpolitikát, de a munkásosztály osztálypolitikáját fenntartja. A válasz a gyanakvóknak és a gyanusaknak csak egy lehet: ne politizáljunk és holnap, holnapután a reakció bilincset rakjon a kezünkre és hurkot fonjon a nyakunkra? Ne politizáljunk és holnap ujból a vágóhidra vigyenek? Ne politizáljunk és ismét a nyomor és pusztulás zuduljon reánk, gyermekeinkre, szeretteinkre? Nem! Elég volt a gyáva meghunyászkodásból! Visszük az osztálypolitikát a dolgozók jobb, boldogabb életének a biztositására!

Figyelmeztetjük azokat, akik még mindig nem értették meg, hogy minden fizikai és szellemi dolgozónak a szakszervezetekben a helye: ne járjanak téves utakon. Ne várják Maniu és Bratianu visszatérését. Illeszkedjenek bele a demokratikus rendszerbe, szellemileg képezzék át magukat, csatlakozzanak mozgalmunkhoz, amely egyedül képviseli a dolgozók igazi érdekeit. Tépjék ki szivükből az elmult rendszerek sovinisztafasiszta gyülölködő érzéseinek az irmagját is. Álljanak be sorainkba és jöjjenek velünk harcolni, küzdeni a teljes egység megvalósitásáért, hogy meg tudjuk teremteni a dolgozók részére a szebb, jobb, boldogabb társadalmat.

(*) BETEGSÉGEMBŐL FELÉPÜLTEM s fogászatomat Szappan-utca 18 alatt ujból megkezdtem. Dragomán Jenő.

(*) ORVOSI HIR. Dr. Fenichel Mór belgyógyász-főorvos ismét rendel Szentegyház-utca 11 alatt.

(*) UJ HANGLEMEZEK. Lemezcsere, zenegépek „Atlas" könyvüzlet zeneosztálya.

AZ ERDÉLYI REFORMATUS EGYHÁZKERÜLET „JÓ PÁSZTOR" MISSZIÓJA közli, hogy bibliaóráit ezentul nem szerdán, hanem mindig csütörtökön délután 6 órakor tartja meg a Református Teológia tanácstermében.

A SZÉKELY ALKALMAZOTTAK EGYESÜLETE szeptember 9-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel müsoros kultur-estélyt rendez az Apor-utca 7 alatt, a bőripari munkások helyiségében. Kéri tagjai és testvérei minél nagyobb számban való megjelenését.

(*) Dr. ZOLOGNE LŐRINCZY ERZSÉBET, az állami Anya- és Csecsemővédő Intézet igazgató-főorvosa, gyermekgyógyász, rendel délelőtt 11—1-ig és délután 3—5-ig a Budai Nagy Antal-utca 31 alatt.

(*) VARRODÁK FIGYELMÉBE. Uj angol és francia divatmodellek érkeztek. Józsa Athenaeum könyvesbolt.

Dr. Sandberg József
bel- és nemi betegek szakorvosa
Erzsébet-ut 4.
Rendel délután 1—4-ig, este 6—9-ig

Zsidó deportáltak!

*Keresem testvéremet, **dr. Lobstein Sándort** a kolozsvári Rózsa „Royal" cégtől, **fiát:** Ernőt és **feleségét** született Bischof Marát. Elgetlőzték Kolozsvárról, Berde Mózes-u. 2 alól.*

Értesitést jutalmazással kérek: Lobstein Imre, Brassó, str. Spit. Militar 1. vagy Br. Gh. Enescu 2. „Női Egység". Telefon 22 69.

csütörtök, 1945 szept. 6
Kat.: Ida.
Prot.: Zakariás.
Ortodox: Mihály csod.
Zsidó: 5705 év Elul hó 28.

HIREK

A nap kél 5 óra 9 perckor és 18 óra 15 perckor nyugszik. A hold kél 4'35 órakor és 18 óra 41 perckor nyugszik.

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 258.

Előfizetési dij egy hónapra 1000 lej. Apróhirdetések szavankint 40 lej, legkisebb hirdetés 400 lej. Álláskeresőknek szavankint 30 lej, legkisebb hirdetés 300 lej. A kiadóba cimzett és jeligés hirdetéseknél 40 lej pótdij fizetendő. Kereles hirdetések négyzetcm-kint 100, 120 és 140 lej. Szöveghirdetés (hirek között) szavankint 100 lej. Nyilttér szavankint 150 lej.

Kéziratok megőrzésére vagy visszaküldésére nem vállalkozunk.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NŐI SZERVEZŐ BIZOTTSAGA pénteken délután 5 órakor ülést tart. Az összes nőszövetségek figyelmét felhivjuk a pontos megjelenésre. A Magyar Népi Szövetség Nőbizottsága.

A MAGANTISZTVISELŐK ÉS KERESKEDELMI ALKALMAZOTTAK SZAKSZERVEZETE kéri, hogy szeptember 7-én, pénteken délután 3 és 7 óra között a purifikálási eljárás lefolytatása végett a következők a szakszervezet helyiségében jelenjenek meg: Evellei Mihály, Fetter Károly, Kiss Zoltán, Kolumbán Tibor, Kovács János, Losó Béla, Nagy Árpád, Nagy Miklós, Piros Lázár és Visky Ödön. A szakszervezet felkéri mindazokat, akik fentnevezettek multbeli magatartását illetően terhelő adatok birtokában vannak, hogy azokat zárt boritékban, olvasható aláirással ellátva közöljék a szakszervezet titkárságával.

SZOLGALATOS GYOGYSZERTARAK: Szentháromság (Unió-utca 2), Codarcea (Deák Ferenc-utca 9), Minerva (Józsa György-utca 28), Korona (Heltai-utca 3).

AZ IPAROS SZAKSZERVEZET NŐTAGJAI pénteken délután 5 órakor jelenjenek meg a Karolina-tér 9 szám alatt.

GRAFIKAMŰVÉSZETI KIALLITAS. A grafikai munkások és munkásnők szakszervezete vasárnap, szeptember 9-én délelőtt 10 órakor nyitja meg grafikamüvészeti kiállitását a Gutenberg-Otthonban, Unió-utca 23 alatt, az emeleten. A kiállitás felölelt a Szovjetunió és a nyugati államok grafikai müvészetét is. Nyitva mindennap 9—1-ig és délután 3—7-ig. A belépés dijtalan.

HÁZFELÜGYELŐK ÉS HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTAK FIGYELMÉBE! A házfelügyelők és háztartási alkalmazottak szakszervezete értesiti tagjait, hogy szeptember 9-én délután 3 órakor nagygyülést tart a vasutas szakszervezet helyiségében, Horea-ut 5 (volt Varga-kávéház). A gyülésen a Bukarestben megtartott nagyfontosságu kongresszus határozatairól számolnak be. A szakszervezet vezetősége kéri a tagok pontos megjelenését, mert a bukaresti határozatok minden tag fontos érdekeit érintik.

FELHIVAS A FODRÁSZMUNKÁSOKHOZ. A fodrászmunkások szakszervezete felhivja tagjait, hogy szeptember 6-án, csütörtök délután 3 órakor tartandó rendkivüli közgyülésen teljes számban jelenjenek meg fontos, időszerü kérdések letárgyalása végett. Titkár.

Szabadlábra helyezik az internálótáborokban és börtönökben levő lelkészeket

SZÁSZVÁROS, szeptember 5. Az elmult vasárnapon szentelték fel ünnepélyes keretek között a szászvárosi görögkeleti székesegyházat.

A templomszentelésen megjelent *Groza* Péter miniszterelnök is, aki nagy beszédet mondott, leszegezve a kormány politikáját az egyházi ügyekben.

— A kormány nem tönkretenni, hanem jó utra tériteni akarja az embereket — mondotta a miniszterelnök, majd közölte a kormány elhatározását, hogy *az összes internálótáborokban és börtönökben levő lelkészeket szabadlábra helyezik s a lelkészi karral szemben nem érvényesitik a tisztogatási törvény rendelkezéseit.*

A miniszterelnök ezután a fajgyülölet kiirtásáról, *az együttélő népek közötti testvériségről* beszélt.

A tömeg hosszasan éltette Groza Péter miniszterelnököt.

A francia baloldal keményen állást foglalt De Gaulle választási politikájával szemben

PÁRIS, szeptember 5. (Rador) De Gaulle tábornok elutasitotta Léon *Jouhaux,* a szakszervezeti tanács főtitkárának és a baloldali pártok vezetőinek kihallgatási kérését, amelyet a választásokkal kapcsolatban terjesztettek elő. A tábornok szerint a szakszervezeti tanács elsősorban érdekvédelmi testület és nem politikai szerv.

A kedd reggeli francia lapok majdnem *kivétel nélkül támadják De Gaullet.* Az ellenállási mozgalom tanácsa kampányt hirdetett a választásoknak a tervezett módon való lebonyolitása ellen.

Francót kikergették Tangerből

MADRID, szeptember 5. (Rador). A négy nagyhatalom diplomáciai megbizottai átnyujtották a spanyol külügyminisztériumban közös jegyzéküket, melyben *felszólitják Spanyolországot, távolitsa el csapatait Tangerből.*

A KISIPAROS SZAKTANACS csütörtökön délután 5 órakor a volt ipartestület helyiségében (Karolina-tér 9) egyetemes vezetőségi ülést tart. Az összes kisipari szakszervezetek vezetőinek pontos megjelenését kéri a Kisiparos Szaktanács.

UTÓLAG IS KIVALTHATÓK A KENYÉRJEGYEK. A városi közellátási hivatal a fogyasztóközönség tudomására hozza, hogy akik kenyérjegyeiket bármilyen okból — a hirdetményben feltüntetett sorrendben — nem váltották ki, azt a határidő letelte után is kiválthatják a kerületi közigazgatási kirendeltségeknél a hivatalos órák alatt. A kenyérjegyek beváltásának időpontját hirlapok utján közzéteszi a hivatal.

MEGKEZDTE MUKÖDÉSÉT A KOLOZSVÁRI POSTAHIVATAL RÁDIÓ-OSZTÁLYA. A kolozsvári postahivatal rádió-osztálya ezévi szeptember 1-én megkezdte müködését. A rádiótulajdonosokat a postahivatal felhivja, hogy a rádióelőfizetés alakiságainak teljesitése és a rádiódijak kifizetése végett jelentkezzenek a postahivatalnál, hogy elkerüljék a törvényben előirt büntetéseket.

Vizsgáznak az első munkásszinjátszó tanfolyam hallgatói

Junius első napjaiban nyilt meg a Józsa Béla Athenaeum munkásszinjátszó tanfolyama. A háromhónapos esti tanfolyam nyilvános záróvizsgák keretében mutatja be munkájának eredményeit. Az első előadást e hó 7-én, pénteken este fél 6-kor tartják meg a Szinkörben, mely mindjárt eredeti bemutatóval lepi meg a közönséget. Károly Sándornak eddig sehol szinre nem került „Megáll a mozdony" cimü proletárdrámája egészen mai darab, melyet a jeles aradi iró a Józsa Béla Athenaeum felkérésére irt. Emellett a kórusokon, egyéni szavalatokon és énekszámokon kivül egy Molière vigjáték is szerepel a müsoron, „A kényeskedők", mely kacagtatóan figurázza ki az egykori francia arisztokrácia szalonjainak életét. A tanfolyam tánccsoportja komoly és tréfás táncszámokkal szerepel. Ezt megelőzően, csütörtökön este, ugyancsak fél hat órai kezdettel az Athenaeum házi szinpadán vizsgáznak a szavaló és énekes növendékek. Tekintettel a terem szük befogadóképességére, ezen a vizsgán csak a szülők és hozzátartozók megjelenésére számit a tanfolyam vezetősége, természetesen dijtalanul. A Szinkörben megtartandó nyilvános előadásra jegyek 300 és 200 lejes árban kaphatók a Józsa Béla Athenaeum könyvesboltjában, a szakszervezeti titkároknál és a Magyar Népi Szövetség helyi kulturbizottságánál.

A maga nemében egyedülálló kezdeményezés volt ez a tanfolyam. Első kisérlet arra, hogy munkásszinjátszók képzésével rendszeresen képzett szakemberek foglalkozzanak. Ez magyarázza, hogy a nyilvános vizsgaelőadások iránt máris a legszélesebbkörü érdeklődés nyilvánul meg városszerte.

VARHATÓ IDŐJÁRÁS. Az Időjáráskutató Intézet közli: Derült idő, a hőmérséklet csökken.

FELHIVÁS A TÁRSADALOMBIZTOSITÓ PÉNZTÁR NYUGDIJASAIHOZ. A kolozsvári Társadalombiztositó Pénztár felhivja összes nyugdijasait, valamint az O. M. B. I. nyugdijasait is, hogy igényjogosultságukat igazoló okmányaikat, jogaiknak végleges elbirálása végett a pénztár kártalanitási osztályához (Eötvös-utca 5. szám, III. em. 69. ajtó) haladéktalanul nyujtsák be. Jelentkezzenek továbbá azok a személyek is, akik valamilyen cimen (baleseti, rokkantsági, öregségi és utód) nyugdij megállapitását kérték, de igényüket még nem birálták el. A vidékiek igazoló okmányaikat fenti cimre postán is beküldhetik.

(*) KÉREM azt a kolozsvári kedves lakost, akinél fiam, Valentini József zászlós az extra ruháját megőrzés végett otthagyta, sziveskedjék egy lapon értesiteni, ha a nagy zivatar alatt meg tudta őrizni. Tekintettel, hogy fiam hősi halált halt, ő nem veheti át. Valentini József Székelykeresztur (Udvarhely megye) II. Rákóczi-ut 83.

(*) SZOMBATON délután 6 órai kezdettel gyászistentisztelet lesz Báthory János emlékére a Farkas-utcai ref. templomban. 11782

UJ ORVOSI RENDELŐÓRAK A KOLOZSVÁRI BETEGSEGÉLYZŐBEN. A betegsegélyző pénztár értesiti a tagokat, hogy szeptember 3-tól, hétfőtől kezdve a következő módositások történtek a szolgálatban: A gyógyszertár nyitva van reggel 8—2, délután 4—7 óra között. Bőrgyógyászat nők részére 8—fél 11 óráig, férfiaknak fél 11—1 óráig. Nők részére délután fél 5—fél 6 óráig, férfiak részére fél 6—7 óráig. A fül-, orr-, gégeosztályon rendelés 8—1 óráig. Fogászat 8—1, délután 4—fél 7 óra között. A betegsegélyzőben a délelőtti órákban lehetőleg csak a családtagok részére rendelnek, mig a délutáni órákban rendszeresitett orvosi szolgálattal lehetővé tették a munkások részére, hogy a kezelést igénybe tudják venni munkájuk befejeztével, munkaidő elvesztése nélkül.

(*) A KOLOZSVÁRI VENDÉGLÁTÓIPARI MUNKÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK TISZTOGATÓ BIZOTTSÁGA felkéri Kolozsvár város lakosságát, hogy aki Hunyadi László és Rozner Zoltán pincérmunkások multbeli ténykedésével kapcsolatosan terhelő adatot tud, aláirással, zárt boritékban szakszervezetünk irodájában szeptember 15-ig beadni sziveskedjék.

(*) ORVOSI HIR. Dr. Müller M. ideggyógyász Kornis-utca 11 alatt rendel 3—5-ig.

KOLOZSVÁRI VÁROSI SZINHÁZ MÜSORA:

Csütörtökön, szeptember 6-án délután 4 órakor: *Én és a kis öcsém.* (Mérsékelt helyárak).

Este 7 órakor: I. *Petusli.* II. *Valahol Moszkvában.*

Pénteken, szeptember 7-én este 7 órakor: *Szökik az asszony.*

Szombaton, szeptember 8-án délután 4 órakor: *Az a huncut kéménysepő.* (Olcsó helyárak.) Gyermekelőadás.

Este 7 órakor: *Paprikás csirke.* Krémer Manci és Andrási Márton fellépésével.

Vasárnap, szeptember 9-én délután 4 órakor: *Egy csók és más semmi.* Andrási Márton fellépésével.

Este 7 órakor: *Paprikás csirke.* Krémer Manci és Andrási Márton fellépésével.

SZABADTÉRI ELŐADÁS
az unitárius gimnázium udvarán épült Szabadtéri Szinpadon:

Vasárnap, szeptember 9-én este 7 órakor: *Feketeszáru cseresznye.*

MOZIK MÜSORA:

CORSO (volt Edison) mozgóban mától a *Férjet akarok* c. vidám francia film, a főszerepben Lucien Barroux, Josette Day. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap Matiné 11 órakor.

CAPITOL és URANIA mozgókban: *Broodway melody* amerikai revifilm magyar felirat okkal. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Főszereplők: Fred Astairs és Eleanor Powell.

FIGYELEM!
„Transportul" Szállitási Vállalat elköltözött
Varga-utca 8 alá. Telefon 483.

Magyar gyermeket magyar iskolába!

A bonthatatlan egység jegyében

Harcos nagygyüléseken ünnepelte az ország munkássága a szabad szakszervezeti mozgalom évfordulóját

KOLOZSVÁR, szeptember 5. Erdély fővárosának huszonhétezer szervezett dolgozója tömeggyülésen ünnepelte meg szeptember elsejét, az egységes szakszervezetek megalakitásának évfordulóját. A sporttelep napsütötte négyszöge vörös és háromszinü zászlók s jelszavas táblák erdejével telt meg s a zsufolt lelátóról frissen záporozott a taps s viharzott az éljen, amikor az egymást követő csoportok a Groza-kormány és a munkásegység ünneplése közben váll-váll mellett felzárkóztak.

A nagygyülésen a legkiemelkedőbb esemény *Veress* Pál ünnepi és harcos beszéde volt, a haladó demokrácia mellett elhangzott legigazabb hitvallás, amelynek részleteit lapunk első oldalán közöljük.

Az egységet sugárzó tömeggyülésen a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt szónokai az összes demokratikus erőket összpontositó Groza-kormány elért eredményeit méltatták, fogadalmat téve pártjaik nevében, hogy törhetetlen acélfalat vonnak a dolgozók és az ország érdekeiért dolgozó demokratikus kormány köré.

A fővárosban százezres tömeg ünnepelte a szakszervezeti egység évfordulóját

Szeptember elsejét, százezres tömeg ünnepelte Bukarestben. A *Groza*-kormány és a haladó demokrácia mellett tüntető emberáradat hullámzott a fő utvonalakon és már a kora reggeli órákban tengerként lepte el a Piata Natiunii-t, ahol a nagygyülés lezajlott. A nagygyülést *Russu* Echim, a bukaresti Szakszervezeti Tanács titkára nyitotta meg, majd *Stoica* Chivu az Országos Szakszervezeti Tanács nevében ismertette a nap jelentőségét.

Óriási lelkesedés fogadta Pravoszlav *Karamatyevics* jugoszláv kiküldött beszédét, aki többek között ezt jelentette ki: — *Mi, jugoszláv dolgozók a helyszinen győződhettünk meg a román nép erejéről és vezetőinek lelkiismeretes, harcos munkájáról, amely az igaz uton viszi előbbre a népet. Szivből örvendünk az elért sikerekért és azt óhajtjuk, hogy ne álljatok meg félúton!*

A jugoszláv szónok a továbbiakban hangsulyozta, hogy Jugoszláviában a nemzeti felszabaditó mozgalom élcsapatának, a Kommunista Pártnak a segitségével a munkásosztály megvalósitotta jogos követeléseit.

A nagygyülésen felszólalt még az egyes szakszervezeti szövetségek képviselőin kivül Oana Vasile az Ekések Frontjának nevében, aki a paraszt- és munkásszövetség fontosságát hangoztatta az ország ujjáépitésének nagy müvében.

A rádióban Apostol Gheorghe, az Országos Szakszervezeti Tanács elnöke mondott nagy beszédet az ország 1 millió 300 ezer szervezett dolgozójának a nevében.

Veress, Horváth
mindent szállit.
Iroda: Vasut-utca 1.

MEDDIG MÉG?

A magyar iskolák ellen tovább folytatják alattomos rohamaikat egyes hitlerista szellemü lélekhalászok

KOLOZSVÁR, szeptember 5. A Világosság hasábjain több izben foglalkoztunk már a tanügyi szervek közé befurakodott reakciós elemek törvény- és nemzetiségellenes próbálkozásaival. Bár *Mateescu* vezérfelügyelő, az északerdélyi magyar tanszemélyzetet besoroló bizottság demokratikus elnöke 43—1945. számu rendeletével a legvilágosabban utasitotta az összes megyei tanügyi szerveket, hogy *a törvény szellemében járjanak el,* mégis ujabb panaszok érkeznek az egyes vármegyékből. A Magyar Népi Szövetség központjához legutóbb *Nagypeleske* és *Sárközujfalu* szatmármegyei községekből érkeztek be sulyos panaszok.

Nagypeleskén augusztus 3-án *Cornescu* Gheorghe iskolaigazgató a tanfelügyelőség megbizásából hozzákezdett a helybeli állami iskola igazgatójával a tankötelesek összeirásához. Házról-házra járva, Cornescu igazgató *felszólitotta* a magyar szülőket, hogy *gyermekeiket román nyelvü állami népiskolákba irassák be,* arra hivatkozva, hogy a tanulók nagy száma görög katolikus vallásu. Amikor a szülők ez ellen tiltakoztak és kijelentették, hogy *világéletükben magyarok voltak és ma is annak tartják magukat, önhatalmulag ruténeknek irta be a magyar gyermekeket és a román nyelvü állami iskolába utasitotta őket.* Közben pedig kijelentette azt is, hogy magyar nyelvü görög katolikusokat nem ismer el az országban.

A Magyar Népi Szövetség központjához beérkezett panaszirathoz a nagypeleskei magyarok *159 névaláirással* ellátott kérvényt is csatolnak, melyben védelmet kérnek Cornescu ellen. Követelik, hogy gyermekeiket, a demokratikus szellemnek megfelelően, *magyar tanitási nyelvü iskolába irathassák be.* Jellemző, hogy a 159 falusi névaláirás között tulnyomó részt ilyen nevek szerepelnek: *Szücs* András, *Csillag* József, *Száraz* János, *Igaz* Lőrinc, *Kovács* István, *Takács* Ferenc, *Pinczés* Antal és igy tovább.

Hasonló antidemokratikus és törvényellenes cselekményről számolnak be Sárközujfaluból is. Itt a tanulók összeirását augusztus 8-án *Catricica* Ioan igazgató vezetésével kezdték meg. Catricica igazgató ur, mitsem törődve a hivatalos tanügyi szervek utasitásával és a nemzetnevelési és nemzetiségügyi miniszterek demokratikus rendeleteivel, *a tanulók nemzetiségét önhatalmulag, vagy vallási alapon igyekszik megállapitani a szülők beleegyezése nélkül.* A római katolikus és református tanulókat *román nemzetiségüeknek,* a görög katolikus magyarokat pedig *ruténeknek* könyveli el. A már korábban összeirt és szülői nyilatkozatok alapján a magyar tanitási nyelvü állami iskolába előjegyzett tanulókat a szülők beleegyezése nélkül, sőt *Kajtsa* Dénes igazgató és *Jankovits* Györgyi tanitónő tiltakozása ellenére *önhatalmulag a román tagozathoz irta át.*

A két soviniszta igazgatótanitó üzelmeire ezuton hivjuk fel a tanügyi és politikai szervek figyelmét. Követeljük azonnali eltávolitásukat. Angelescu kulturagyilkos rémuralmának vége. Jó lenne, ha erre *az ügyészség is* felhivná a kormány közoktatási politikáját kompromittálni igyekvő hitlerista szellemü tanférfiak figyelmét.

„Harcba szólitjuk tömegeinket a Maniu-gárdista reakció ellen!"

Balogh Edgár beszédet tartott a Magyar Népi Szövetség mérai szervezetének gyülésén

MÉRA, szeptember 5. Vasárnap délután a Magyar Népi Szövetség mérai szervezete népgyülést tartott a református iskolában. Szabó Géza lelkész üdvözölte a népgyülésen megjelent Balogh Edgár országos alelnököt, majd Simon István a helyi tagozat részéről abban jelölte meg a gyülés célját, hogy a közös népi célok érdekében minden felgyülemlett személyi és társadalmi ellentétet ki kell küszöbölni a falu életéből. Ezután Balogh Edgár az egybegyültek általános helyeslése közben ismertette a Magyar Népi Szövetség következetes politikai irányvonalát.

— Almodozások helyett a valóság alapján állottunk akkor is — mondotta a szónok —, amikor a szovjet—román fegyverszüneti szerződés értelmében a demokratikus Romániáért és Groza Péter kormányrajutásáért küzdöttünk, s népünk reális érdekeit tartjuk ma is szemünk előtt, amikor *a létünket fenyegető Maniu-gárdista reakció ellen harcba szólitjuk tömegeinket* és az allaingépezetben meghuzódó soviniszta banditák leleplezésével mozditjuk elő Románia demokratikus országgá való átalakulását.

Balogh Edgár a továbbiakban leszögezte, hogy minden épitő szándéku magyar ember szoros összetartására van szükség, ezért falvainkban a közös termelésért éppen ugy, mint a magyar nép érdekeinek védelméért is *a kisgazdának és a munkásnak testvérileg kezet kell fognia.*

A gyülés ezután *Hollandus* Sámuel megyei titkár szervezeti utmutatásai szerint megválasztotta a szervezet harminctagu uj vezetőségét, mégpedig közmegelégedésre ugy, hogy abban munkások, földmüvesek és értelmiségiek együtt foglalnak helyet.

Elnök lett *Horváth* György kondor kisgazda. Alelnökök: *Varga* János józsi és *Bodor* János. Titkár: *Both* János. Pénztárnok: *Boncz* István kari. Ellenőrök: *Varga* András hangya, *Bodor* István és *Muszka* Ferenc.

A tizenkéttagu gazdasági bizottság élére *Tőtszegi* György cinege, a néttagu kulturbizottság élére *Simon* István került. A vezetőségben az ifjak és a falu asszonyai is megfelelő képviseletet kaptak.

A középiskolákban október 15-én kezdődik az iskolai év

Iskolai tájékoztató

KOLOZSVÁR, szeptember 5. A közoktatásügyi minisztérium rendeletet adott ki, amely szerint a járványveszélyre való tekintettel az 1945—1946. iskolai év megnyitását október 15-re halasztották el.

A középfoku iskolákban a beiratkozás (kivéve az első osztályt) október 1-én, a tanitás pedig október 15-én kezdődik. A magánvizsgákat a középiskolákban szeptember 20-tól kezdve tartják meg, mig a középiskolák első osztályába a beiratásokat szeptember 15-én kezdik meg.

Az elemi iskolákra vonatkozóan az alábbi közlemények nyujtanak tájékoztatást:

*

A KOLOZSVÁRI MAGYAR TANNYELVŰ ÁLLAMI NÉPISKOLÁK a beiratásokat szeptember hó 1—10-ig tartják meg délelőtt 9—12 órákig, délután pedig 3—5 órákig az iskolák irodájában. Felhivjuk a szülőket, hogy iskolaköteles gyermekeiket a fenti időben irassák be. A beiratást elmulasztók büntetésben részesülnek.

A KOLOZSVÁRI EVANGÉLIKUS ISKOLÁBAN a beiratások mindennap délelőtt 9—12 és délután 3—5 óra között vannak (Kossuth Lajos-utca 1).

A MÓCOK-UTJÁN LÉVŐ REFORMÁTUS ELEMI NÉPISKOLÁBAN a tanulók beirása megkezdődött, mindennap délelőtt 9—12 órákig, délután 3—5 órákig.

A MAGYAR TANKERÜLETI FŐIGAZGATÓSÁG közli, hogy a magyar középiskolák további működése biztositva van és a szükséghez mérten uj állami magyar tanitási nyelvü középiskolák is nyilnak. A javitó, felvételi és magánvizsgálatokat a rádióban és a lapokban közölt szeptember 15—27-ig terjedő időben tartják. Az igazgatóságok idejében közölni fogják a munkálatok rendjét. Előjegyzésre már most jelentkezhetnek a tanulók.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI POLGÁRI LEÁNYISKOLÁBAN a javitóvizsgálatok szeptember 6—7-én, csütörtökön és pénteken lesznek. Jelentkezés reggel 8 órakor az intézet régi helyiségében.

A KOLOZSVÁRI GÉPIPARI KÖZÉPISKOLA felkéri minden Kolozsváron tartózkodó tanulóját, hogy az iskola érdekében közös iskola-munkára haladéktalanul jelentkezzék.

MAGÁNVIZSGA A MAGYAR TANNYELVŰ ÁLLAMI KERESKEDELMI LEÁNYISKOLÁBAN a kolozsvári magyar tannyelvü állami kereskedelmi leányiskola igazgatósága értesiti az érdekelteket, hogy azok a tanulók, akik az 1944—45. iskolai évben a háborus körülmények következtében nem járhattak iskolába és juniusban sem vizsgázhattak, *szeptemberben magánvizsgát tehetnek.* Jelentkezés szeptember 5—10-ike között a titkárságnál.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI ZENEKONZERVATÓRIUMBAN a beiratkozás szeptember 1-től szeptember 20-ig tart. Felvételi- és pótvizsgák szeptember 10—20-ig. A tanitás szeptember 24-én kezdődik. Felvilágositások a titkári irodában délelőtt 9—1 óráig, délután 4—6 óráig.

Nemcsak cukorral, benzinnel és liszttel is panamáztak Vladone és büntársai

Egyedül a cukron 200 millió lejt kerestek

KOLOZSVÁR, szeptember 5. Elsőnek számoltunk be annak idején arról, hogy Kolozsváron hatalmas arányu cukorpanamát lepleztek le. A cukorral üzött visszaélés felderitésére a Kommunista Párt, a Szakszervezeti Tanács és az ügyészség egyidőben inditott nyomozást. Ezt megelőzően *Dán* István és *dr. Demeter* János alpolgármesterek házi vizsgálatot inditottak *Vladone* Viktor, a közellátási hivatal főnöke ellen.

A négy oldalról inditott nyomozás szálai egységesen Vladone Viktor személyéhez vezettek. *Kiderült, hogy a ping-pongbajnok közellátási vezető nagyszabásu feketéző bandával együtt közel 17 vasuti kocsi cukrot vont el a fogyasztók elől és értékesitett feketén.*

Fodor Balázs, a Szakszervezeti Tanács tagja elcsipte a közellátási hivatal főnökének egy levelét, amit a közelgő leleplezés hirére a lakására küldött, hogy sürgősen tüntessék el irásztalából a kompromittáló iratokat. Mert Vladone Viktor „rendes" ember volt: pontos feljegyzést vezetett „üzleti" dolgairól. Feljegyzései és a bizonyitékok alapján az *ügyészség letartóztatta Vladone Viktort, mint főbünöst, Francu CFR ellenőrt, aki a vasuti kocsikat adta czekély félmillió lejért, valamint Grünberger Józsefet, a vármegyei gazdasági ügyosztály igazgatóját, aki egymillióháromszázezer lejt kapott a fekete cukorért összeszedett árból.* Ez utóbbi utólag részben tisztázta magát. *Letartóztatták azonkivül Gyüjtő Sándort, a MAGISZ tisztviselőjét, aki 5600 kiló cukorról nem tudott számot adni.*

A többi letartóztatásokról a nyomozás érdekében egyelőre nem adtak felvilágositást. A vizsgálat során megállapitották, hogy *a bünszövetkezet közel kétszázmillió lejt keresett a közönségtől elvont cukron.* Az ügyészség a vizsgálatokat és kihallgatásokat tovább folytatja, annál is inkább, mert az ügyben sok cukrász, cukorkafeldolgozó és cukorkakereskedő is érdekelt.

A városházán meginditott nyomozás azt is megállapitotta, hogy *Vladone a cukron kivül benzinnel, fával, liszttel és üvegcel is követett el visszaéléseket.* Megállapitották, hogy a város nevével és pecsétjével visszaélve 5 vasuti ciszterna benzint rendelt és értékesitett fekete áron. De ő a felelős azért is, hogy a város által szolgáltatott egységes lisztből a pékek fekete sárkenyeret sütöttek. A vizsgálatot az alpolgármesterek megbizásából *Haraclau* Pál és *Anca* Titusz tanácsosok vezették és vezetik, hogy végre teljes fény derüljön Vladone és büntársai üzelmeire.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

VESZEK és eladok mindennemü használt férfi és női ruhákat, télikabátokat, bundákat, ágynemüt, fehérnemüt, női estélyi ruhát és lábbelit. Weisz, Malom-utca 10. —904

UJ hanglemezek. Lemezcsere, zenegépek. Törött és használt lemezeket veszünk. „Atlas" könyvüzlet zeneosztálya. Szabadság-tér 22. 11259

PERZSASZŐNYEGEKET vesz Rottenberg, Tímár-utca 10. 11355

MÉRLEGET (használtat is) keresek megvételre, 3—10 kg. Horváth, Malom-utca 4. 11541

EGY ikerágy, furniros, egy jégszekrény és egy koncertzongora eladó. Széchenyi-tér 10. 11583

VESZEK használt ruhát, fehérnemüt. Szabadság-tér 12. Rácz Sándor. 11618

RÁDIÓ 3+2 Phillips, uj állapotban, eladó. Pap-utca 50. 11646

ELADÓ impozáns faragásos interziás, majdnem uj diófaebédlő. Megtekinthető 12—14 óra között. Szentlélek-utca 8. 11651

EGY irógép, 12 személyes márkás ebédlőszerviz, süllyesztős Singer-varrógép és világos hálóberendezés eladó. Mócok-utja 52. 11654

NAGY vaskazetta 60×40 cm. eladó. Malinovszki-tér 10. 11642

KAPOSZTASHORDÓ sróffal, nagy vasfazék, ülőkád eladó. Budai Nagy Antal-utca 15. 11642

SÜRGŐSEN eladó kitünő tizes Flach kötőgép. Szentpéteri-utca 2. 11639

MEGVÉTELRE keresek villanyrokkát és kártológépet. Balcsi Testvérek, Széchenyi-tér 35. 11672

VILLANYMOTOROKAT 1—3 HP-ig, 2800 fordulattal veszek. Tyiorán, Tímár-utca 20. 11683

HÁLÓK, ebédlő komódok, szalongarniturák, szekrények, vitrin, kombinált szekrények, könyvszekrény, asztalok, ebédlőkredenc, fotelek stb. kaphatók Kanyarónál, Kossuth Lajos-utca 14. 11673

ELADÓ ebédlőszékek asztallal, ingaóra, éjjeliszekrény, szekrény, virágállványok, mosóteknő, ingaóra, konyhaasztal kihuzható ággyal stb. Király-utca 32, délelőtt 8—11-ig, délután 5—7-ig. 11629

UTAZÓBUNDA, prémmel bélelt, eladó. Hosszu-utca 22. 11704

EGY majdnem uj szilbunda és perzsaszőnyeg eladó. Fürdő-utca 49. 11705

ELADÓ olcsón makulatura csomagolópapir, régi jogi könyvek, üzletbe való erősfényü villanylámpa, négyágu csillár, két darab hármas ablakra való függöny. „Terno", Postakert-utca 3. 11736

ELADÓ félháló, rekamie, ebédlő. Malom-utca 2, ajtó 1. 11697

FÉRFIÖLTÖNYT vennék középtermetre. Lehetőleg sötétszürke téliruhát. Rákóczi-ut 20, I. 11722

KOMPLETT kombinált szobaberendezés kétszemélyes rekamievel eladó. Cim a kiadóban. 11724

NYUGODTAN alhatik a modern „Libertas" kombinált szobában. 12561

BŐR klubgarnitura és két Wertheimkassza eladó. Majális-utca 10, I. jobbra. 11616

100 KG.-os mázsa, 42-es férficipő, 4 méter zöld női ruhaszövet, gépalja eladó. Teleki Mihály-utca 2, II. 1. 11645

13—15 ÉVES fiunak uj trenskóöltöny eladó. Kemény Zsigmond-utca 3. 11641

ELADÓ sötétkék mély gyermekkocsi jó gumikkal, 42-es csizma, épületgerendák, egy férfi télikabát és egy öltöny. Fadrusz János-utca 2. 11668

ELADÓ ócska épületanyag, tégla, gerenda stb. Szent István-ut 54. 11641

BORBÉLYSZÉK fejtartóval eladó. Kozmetikusnak, fogásznak alkalmas. Orvosi müszertárüzlet, Jókai-utca 4. 11699

ELADÓ régi butorok. Király-utca 34. 11696

VIZVEZETÉKESEK figyelmébe! Különféle méretü vas-, ólom- és eternitcsövek, mosdókagylók, klozettcsészék és egyéb szerelési anyagok egy tételben eladó. Felvilágositást Alexy Béla ad, Szabadság-tér 7. 11706

ELADÓ disznóól, jégszekrény, demizsonok, sörös üvegek, ½ literes üvegek, sörös korsók, sörcsapok, bicikli belső gumik, bicikli pumpák. Borbély György, Fellegvári-ut 30. 12579

VITRINT vennék kisebb méretüt. Cim „Erdély" könyvkereskedés. F

REMINGTON irodai irógép eladó. Fecske-utca 16. 11709

IRÓGÉP Adler 7. eladó. Szentegyházutca 1, II. 5. 11701

MODERN ebédlő sürgősen eladó. Érdeklődni: Antiquarium, Deák Ferenc-utca 6. Mindennemü és nyelvü könyveket veszünk és eladunk. 11703

HASZNÁLT gyermek sportkocsi eladó. Rákóczi-ut 70, László tanár. 11702

ELADÓ uj, modern diófurniros kétszemélyes rekamie és egy topolyabetétes félháló. Fürdő-utca 8, asztalosmühely. 11710

FIGYELEM! Eladó butorok Pata-utca 188. 11711

ELADÓ két uj ablaktok. Hosszu-utca 23. 11718

Alkalmazást kaphat

ORTOPÉD müszerész segédeket felvesz Ortopédia. Szabadság-tér 4. 11572

KÉPES LAP keres jó megjelenésü, megbizható férfiakat és nőket előfizetők gyüjtésére magas jutalékkal. Jelentkezni a Képes Ujság kiadóhivatalában. F

IPARÜZEM keres képesitett iparvasuti mozdonyvezetőt, valamint kovácsot azonnali belépésre jó fizetéssel, Torda megyében. Ajánlatokat „Fürészüzem" jeligére a kiadóba. 11600

Alkalmazást keres

INTELLIGENS, románul is beszélő, jó megjelenésü középkoru egyedülálló nő elmenne internátusba vagy gyermekotthonba gondozónőnek, vagy valami más bizalmas állást keres. Esetleg házvezetőnőnek is elmenne. „Megbizható" jeligére a kiadóba. 11515

NÉGY hónap alatt szabni, varrni fehérnemüt megtanit Székelyné, Tamás András-utca 24. 11579

URINÓ 500.000 lejjel társulna élelmiszerüzletbe vagy étkezdébe. Lelépést fizetek. Cim a kiadóban. 11721

IDŐSEBB fogépész mesterkönyvvel állást keres. Vállalja Diesel-, benzinmotorok, gőzgépek, kazánok javitását, mühelyvezetést, szeszgyártáshoz és jéggyártáshoz ért. Kokos, Emke-utca 5. 11722

BÉRSZÖVÉST vállalok üzleteknek vagy magánosoknak pamut, gyapju, kender vagy bármely más fonalból. Hadak-utja 172. 11619

VARRÓNŐ kabátot, kosztümöt, ruhát a legkényesebb izlésnek megfelelően jutányosan vállal. Fürdő-utca 16, I. em. balra. 11719

VIZSGÁZOTT fényképészmester állást keres. Gyors negativ-pozitiv retusőr. A portréfelvételezésben is gyakorlott. Választ pontos feltételekkel várok állandó munkára. Cim Ispán István Dés, Str. Miron Costin 7. 11713

Ingatlan-lakás

ELADÓ főposta közelében emeletes ház több üzlethelyiséggel, beköltözhető négyszobás komfortos lakással. „Express" iroda, Dózsa György-utca 6. 11568

PÉNZINTÉZET keres megvételre: legalább négy lakrészből álló modern bérházat (lehet bombázott, vagy befejezetlen). Központban házat, igénybevehető üzlet- vagy irodahelyiségekkel, Vegyi üzemnek megfelelő házat és tisztviselői részére 2—4 szobás modern családi villákat. Megbizva „Express" iroda, Dózsa György-utca 6. 11568

ELCSERÉLNÉM aradi modern négyszobás, központi fütésü, kertes lakásomat hasonló kolozsvári három-négyszobás lakással. Cim Szabadság-tér 21, Banca de Credit Roman. 11638

MAGAS lelépést fizetek két vagy egy szoba, konyha összkomfortos lakásért. Cimeket „Belváros" jeligére. 11651

ELADÓ olcsón vasut mellett bombasérült családi ház üzlethelyiséggel. Érdeklődni 2—3 között Petőfi-utca 48, emelet. 11643

JÓL FIZETŐ. Egy vagy két szoba, konyhát üresen vagy butorozva keresek. Cimeket „Egy évet előre fizetek" jeligére a kiadóba kérek. 11675

KOLOZSVÁRI házamat (állomás mellett, Ecaterina Teodoriu 6) eladnám vagy elcserélném bukaresti házzal. Érdeklődni Georgescu Bukarest, Calea Vacaresti 86, telefon 56287, vagy Kolozsvárt: prof. Cucu, Döbrentei-utca 1, I. em. 11691

URINÓ lakást kaphat. Cim a kiadóban. 11725

ELCSERÉLNÉM vagy eladnám Tordán központban lévő 6 szobás összkomfortos házamat házzal vagy földdel. 11678

POSTA közelében üzlethelyiség átadó, mühelynek vagy raktárnak is megfelel. Ugyanott két darab jégszekrény eladó. Cim a kiadóban. 11708

VESZEK azonnal házat a II. vagy III. kerületben, 2—3 szobást, lehetőleg kertest vagy üzletest. „Utolsó ár megjelöléssel" jeligére. 11720

ÁLLOMÁS közelében, vasuti mühelyek mellett 2 szoba, konyha, kamrából álló lakásomat szép gyümölcsössel elcserélném központban hasonlóval, esetleg kisebbel is. Boru-utca 4. 11389

BELVÁROSI szoba, konyhás lakást cserélnék hasonlóval vagy egyszobás nem belvárosival. Érdeklődni Deák Ferenc-utca 12, felsőrészkészitőnél. 11676

ÜZLETHELYISÉG a Horea-uton utcakereszteződésnél kiadó. Érdeklődni: Borbáth, Kálvin-utca 2. 11693

FORGALMAS helyen bodegát átvennék, vagy erre alkalmas helyiséget keresek. „Lelépést fizetek" jeligére. 11707

KERESEK belvárosban 2—3 szobás összkomfortos lakást. Minden költséget térítek. „Union", Szentegyház-utca 34. 11712

BELVÁROSI 1 szobás, konyhás lakásomat elcserélném hasonlóval vagy 2 szoba, konyhással Papp-utca környékén. Cim a kiadóban. 11716

3—4 SZOBA, konyhás komfortos lakást keresek. Lelépést fizetek. Választ „Egyetemi tanár" jeligére a kiadóba kérek. 11714

Különféle

BETÁRSULNÉK 8 millió lejjel meglévő vagy alapitandó vállalatba. Válaszokat „Összeköttetéssel rendelkezem" jeligére a kiadóba kérek. 11715

BUDAPEST, Baja, Kiskunhalas, Miskolc, Debrecen, Nyiregyházára utazok. Megbizásokat válasszal vállalok. Postakert-utca 6, II. balra. 2—4-ig. 11592

LÁZÁR Sándor 1818/1940—41. számu, a kolozsvári egyetem által 1941 junius 7-én kibocsátott jogi doktori diplomája eltünt. Semmisnek nyilvánitja. 11590

CUKORKA, gyümölcs és tejtermékek, kávékimérés Bidermann Ilonkánál, Horea-ut 8. 12575

MENYASSZONYI ruha, koszoru, fátyol kölcsönzések, „Dália" müvirágszalonban, Horea-ut 35. 11679

UJ épületanyagraktár. Mész, gipsz, cement. Szent István-ut 54. 11695

ELVESZETT személyazonossági iratom a Széchenyi-téren. Megtalálója jutalomban részesül, Majális-utca 10, I. em. Birtau Agnesnél. 11700

NYAKKENDŐ-klinika tisztit, fordit, javit, Unió-utca 12. 11610

ANGOLUL gyorsan megtanulhat dr. Baiersdorf Teréznél, Mikó-utca 8. 11717

EHRLICH Mihály Marosvásárhely, Postafiók 110, baromfihizlaló és értékesitő telepe keres saját különleges készitményei (baromfivész és betegség ellen szer, calbe és kacsa vitaminos tápoleség) részére Románia nagyobb városaiban lerakatot.

SPORT

Az elmult öt nap jelentősebb sporteseményei

KOLOZSVÁR, szeptember 5. A papirhiány miatt bekövetkezett kényszerszünet ideje alatt lezajlott jelentősebb sporteredményekről az alábbi rövid összefoglalóban számolunk be sportrovatunk olvasóinak:

„Aki birja — marja"

Az elmult hétvég legkiemelkedőbb sporteseménye volt az ország legjobb csapatának, a Carmennek kolozsvári vendégszereplése. Az első találkozón *az Universitatea nagy meglepetéssel szolgált lelkes, lendületes játékával technikailag jobban felkészült ellenfelével szemben.* Különösen az U védelme rukkolt ki pompás teljesitménnyel. Az egyetemiek az első félidőben 2:1 arányban vezettek és szünet után *a Carmen csak szerencsével egyenlithetett.* Góllövők: *Coracu* és *Dascal*, illetve *Marian* és *Cires*.

A második találkozón a meglepetés az volt, hogy a változatlanul gyengén összeállitott Vasas az első félidőben lelkes, igen jó összjátékkal teljes küzdelemben 3:1 arányu vezetésre tett szert. *(A harmadik gólt, talán az idény legszebb gólját Bonyhádi háttal a kapunak, éles szögből érte el villámlövéssel).* Szünet után azonban *a sportszerü, látványos játék „aki birja — marja" küzdelemmé fajult,* amelyben a Carmen valósággal legázolta ellenfelét, kiegyenlitett, majd 5:3-ra állitotta be a végeredményt. A Carmen kétségtelenül nagy bravurjának értékét azonban *nagyon lerombolta néhány játékosának sportszerütlen, durva viselkedése.* Ezek a játékosok, éljükön a rendkivül gyengén játszó *Covaci*-csal *állandóan terrorizálták Jószay játékvezetőt,* aki — ha itt-ott tévedett is — *mindkét csapatot egyformán sujtotta itélkezéseivel.* A folytonos perpatvart szinlelt összecsuklásokkal is tarkitották. Végül is a Vasas csuklott össze az „idegháborubban" és *megérdemel en vesztette el a mérkőzést,* különösen a lassu mozgásu és körülményesen forgolódó *Covaci „mellőzése"* miatt. Góllövők: *Marian* (2), *Bonatiu* és *Covaci* (2), illetve *Chiorean, Radnai* és *Bonyhádi.* Jók voltak: *Marian* (a mezőny legjobbja), *Simatoc* (a legsportszerübben játszó labdarugó), *Torjoc* és *Bonatiu*, illetve *Bonyhádi, Radnai* és *Vass.*

Kovács Boriska (Vasas) uj rekordja

Az *Ilsa* Temesváron rendezett uszóversenyén *Kovács* Boriska (Vasas) a 100 méteres női hátuszásban *1:35.7 mp. eredménnyel uj országos rekordot ért el.* Az eddigi rekord, amelyet szintén ő tartott, *1:36.7 mp. volt.* A Vasas vizilabdázó csapata 2:1 arányu vereséget szenvedett az országos bajnok Ilsatól. *A félidő 1:1 volt és az Ilsa a befejezés előtt két perccel négyméteres büntetődobásból érte el a győztes gólt.*

Kolozsvár ökölvivói „visszavágtak"...

A vasárnap Kolozsváron rendezett Kolozsvár—Marosvásárhely visszavágó jellegü ökölvivó mérkőzésen *a helyi csapat 16:0 arányu győzelmet ért el.* Eredmények: Papirsulyban *Ripka* pontozással győz *Soós* ellen, légsulyban *Ambrus* Raffay ellen, harmatsulyban *Butyka* Szabó I. ellen, pehelysulyban *Kiss* Szabó II. ellen, a könnyüsulyban *Dorian* Achim ellen, középsulyban *Paizs* és *Konti* kiütéssel Fekete és Frurich ellen, kisnehézsulyban pedig *Székely* Orbán ellen. A győztesek *Dorian* (KKASE) kivételével mind a CFR szineit képviselték. A mérkőzéseket *Pálfi* Viktor kitünően vezette. A példás rendezésért *Ferber* Zoltánt illeti dicséret.

Egyéb eredmények

A Vasas vasárnapi kerékpáros pályaversenyének eredményei: *1000 m. álló rajtversenyben:* 1. Balla I. 1:32.9 (kerületi csucs!), 2. Molnár K. 1:33.4, 3. Molnár Gy. 1:34 mp. *3000 m. egyéni versenyben:* 1. Molnár K. 5:05, 2. Abrudán B. 5:25, 3. Balla I. 5:26 mp.

A szakszervezeti mérkőzések során a Vasas II. 2:1 (1:1)-re győzte le az Oriont, mig az Ékszerészek 5:2 (2:2) arányban az Acélárugyár csapatát.

A Dermata SC labdarugó csapata vasárnap Marosujváron szerepelt és 4:1 (0:1) arányban győzött az ASSU ellen.

Sporthiradó

Ma, csütörtökön délután 5 órakor a Városi Sporttelepen Monostor a tordai Sonametan müvek kombinált csapatával mérkőzik. Olcsó helyárak!

A Dáhlia Tekező Egyesület a Hazatérők Otthona javára szeptember 6-án, ma délelőtt 10 órai kezdettel háziversenyt rendez a Csizmadia Ipartársulat pályáján. A versenyre, melyen nyereménytárgyakat osztanak ki, meghivja a társegyesületek versenyzőit is.

Vasárnap Vasas—Universitatea visszavágó labdarugó mérkőzést terveznek, valószinüleg a Haladó Ifjuság bevonásával.

A „RUTEX" Ruházati és Textilipari Munkások Szövetkezete és a Bőripari Munkások Szövetkezete

DIVATBEMUTATÓT

rendez szeptember 6-án este 7 órai kezdettel az Iparos-egylet Szabadság-tér 24. szám alatti nagytermében.

A két munkásszövetkezet ezen alkalommal fogja bemutatni elsőizben minőségi termékeit, amelyre minden érdeklődőt s ingyen-jól a pezetősége. Belépés dijtalan.

Vas és horgany-ott lemezek, víz, gázszerelési és háztartási cikkek valamint tüzoltó felszerelés anyagok kaphatók a

V. Moga vaskereskedésben

Kolozsvár, Mátyás-u. 5.

(Mátyás király szülőháza mellett.)

Vidékre is pontos kiszolgálás.

Szerencsés lehet egy szerencsés sorsjegy TITÁN-nál Szabadság tér 32.

Ismét kapható

deszka, épületfa, gipsz, cement, cserép, nád

és egyéb épitkezési anyagok

„I. mnul"-nál Papp-utca 68

Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet, Kolozsvár. — Felelős vezető: Kiss Márton igazgató.